ΣΠΥΡΟΥ ΒΛΙΑΜΟΥ

Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σ' οποιονδήποτε ζει ή ταξιδεύει στην Ελλάδα δίνεται συχνά η ευκαιρία να διαπιστώσει με τα ίδια του τα μάτια τις διαφορές στο επίπεδο ζωής μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών αφ' ενός και μεταξύ της Αθήνας και όλης της υπόλοιπης χώρας αφ' ετέρου. Ταυτόχρονα όμως αντιλαμβάνεται πως οι εγχώριοι παραγωγικοί πόροι – συμπεριλαμβανομένου και του ανθρώπινου δυναμικού – δεν αξιοποιούνται σ' όλη τους την έκταση και πως τα περιθώρια για μελλοντική ανάπτυξη παραμένουν ακόμη σημαντικά.

Η παρουσία περιφερειακού προβλήματος στην Ελλάδα άρχισε να γίνεται έντονη κατά τη δεκαετία του '50, μια και μέχρι τότε δεν είχε αντιμετωπισθεί ποτέ σαν ένα δυνητικό εμπόδιο στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Ο προγραμματισμός για την περιφερειακή ανάπτυξη ξεκίνησε όταν όλοι είχαν αναγνωρίσει πια την ανάγκη να ενισχυθούν οι κοινωνικές και οικονομικές δομές στις υπανάπτυκτες περιοχές και θεωρούσαν την κινητοποίηση του ανθρώπινου παράγοντα σαν την προϋπόθεση sine qua non για την ανάπτυξη της χώρας. Παρ' όλα αυτά, η περιφερειακή ανάπτυξη αρχικά αντιμετωπιζόταν σε στενά τοπικά πλαίσια, μέσα από την αύξηση της παραγωγικότητας του αγροτικού τομέα και τη θέσπιση νομοθετικών ρυθμίσεων, οι οποίες, (α) πρόσφεραν διάφορα κίνητρα για την εγκατάσταση βιομηχανιών στην επαρχία (Ν. 942/49 και Ν. 2176/52), και (β) δημιουργούσαν καθεστώς προστασίας για τις επαρχιακές βιομηχανίες (Ν. 3213/55). Αργότερα η προσπάθεια στράφηκε στην εκπόνηση συστηματικών μελετών πάνω στο πρόβλημα, οι οποίες τροφοδότησαν τα διάφορα «Προγράμματα Οικονομικής Ανάπτυξης». Η καταπολέμηση των διαπεριφερειακών ανισοτήτων αναφέρθηκε για πρώτη φορά σαν στόχος στο «Πενταετές Πρόγραμμα Οικονομικής Αναπτύξεως 1960-64» και στο «Σχέδιο Πενταετούς Προγράμματος 1966-70» που ακολούθησε, το οποίο τελικά